

Anonimizirana različica

Prevod

C-665/23 - 1

Zadeva C-665/23

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

9. november 2023

Predložitveno sodišče:

Cour de cassation (Francija)

Datum predložitvene odločbe:

8. november 2023

Vlagateljica kasacijske pritožbe:

IL

Nasprotna stranka v postopku s kasacijsko pritožbo:

Veracash SAS

[...] (ni prevedeno)

Oseba IL, [...] (ni prevedeno), zoper sodbo, ki jo je 3. januarja 2022 izdalo Cour d'appel de Paris (višje sodišče v Parizu) [...] (ni prevedeno), v sporu med to osebo in družbo Veracash, [...] (ni prevedeno) nasprotno stranko v postopku s kasacijsko pritožbo.

Vlagateljica kasacijske pritožbe v utemeljitev te pritožbe navaja dva kasacijska razloga.

[...] (ni prevedeno)

[postopkovne navedbe]

Dejansko stanje in postopek

- 1 Iz izpodbijane sodbe je razvidno, da [...] (ni prevedeno) je družba Veracash, v katere knjižicah je oseba IL odprla depozitni račun v zlatu, 24. marca 2017 na naslov te osebe poslala novo debetno plačilno kartico. Oseba IL je ob zatrjevanju, da ni ne zahtevala ne prejela te kartice in da so bili med 30. marcem in 17. majem 2017 na njenem računu izvršeni vsakodnevni dvigi, ki jih ni odobrila, zoper družbo Veracash vložila tožbo za povračilo in plačilo obresti.
- 2 Njen zahtevek je bil na prvi stopnji in v pritožbenem postopku zavrnjen zlasti z obrazložitvijo, da se ne more sklicevati na določbe člena L.133-18 code monétaire et financier (monetarni in finančni zakonik), ker družbe Veracash ni „brez nepotrebne odlašanja“ in „takoj“ obvestila o spornih transakcijah.

Pregled aktov, ki se uporabljajo

- 3 Akti, ki se uporabljajo, so tisti, ki so bili veljavni v času spornih dvigov od 30. marca do 17. maja 2017.

Direktiva 2007/64/ES z dne 13. novembra 2007

- 4 Direktiva 2007/64/ES z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES vsebuje člen 56, naslovljen „Obveznosti uporabnika plačilnih storitev v zvezi s plačilnimi instrumenti“, ki določa:

„1. Uporabnik plačilnih storitev, ki ima pravico uporabljati plačilni instrument, ima naslednje obveznosti:

- (a) uporablja plačilni instrument v skladu s pogoji, ki urejajo izdajo in uporabo plačilnega instrumenta; in
- (b) brez nepotrebne odlašanja obvesti ponudnika plačilnih storitev[] ali subjekt, ki ga slednji navede, ko ugotovi, da je bil plačilni instrument izgubljen, ukraden, odtujen ali zlorabljen.

2. Za namene odstavka 1(a) uporabnik plačilnih storitev zlasti takoj po prejemu plačilnega instrumenta sprejme vse razumne ukrepe, da zavaruje njegove osebne varnostne zaščite.“

- 5 Člen 58 te direktive, naslovljen „Obveščanje o neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcijah“, določa:

„Ponudnik plačilnih storitev zagotovi uporabniku plačilnih storitev popravek le, če ta ponudnika plačilnih storitev obvesti takoj, ko ugotovi, da je prišlo do neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, ki so vzrok za terjatev, tudi terjatev v skladu s členom 75, in ne kasneje kot 13 mesecev po datumu

bremenitve, razen če, kjer je ustrezno, ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo v skladu z naslovom III.“

6 Člen 60 iste direktive, naslovljen „Odgovornost ponudnika plačilnih storitev za neodobrene plačilne transakcije“, določa:

„1. Države članice brez poseganja v člen 58 zagotovijo, da v primeru neodobrenih plačilnih transakcij plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene plačilne transakcije in, če je ustrezno, vzpostavi tako stanje bremenjenega plačilnega računa, kakršno bi bilo, če neodobrena plačilna transakcija ne bi bila izvršena.

2. Dodatno finančno nadomestilo se lahko določi v skladu z zakonodajo, ki se uporablja za pogodbo, sklenjeno med plačnikom in njegovim ponudnikom plačilnih storitev.“

7 Člen 61 navedene direktive, naslovljen „Plačnikova odgovornost za neodobreno plačilno transakcijo“, določa:

„1. Z odstopanjem od člena 60 plačnik krije izgubo v zvezi s kakršno koli neodobreno plačilno transakcijo do največ 150 EUR, ki je posledica uporabe izgubljenega ali ukradenega plačilnega instrumenta, ali, če plačnik svojih osebnih varnostnih zaščit ni zavaroval, odtujitve plačilnega instrumenta.

2. Plačnik krije vse izgube v zvezi z neodobrenimi plačilnimi transakcijami, če nastanejo, ker je goljufal ali naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil ene ali več svojih obveznosti iz člena 56. V takih primerih se največji znesek iz odstavka 1 tega člena ne uporablja.

3. V primeru, da plačnik ni goljufal ali nenaklepno ni izpolnil svojih obveznosti iz člena 56, države članice lahko zmanjšajo odgovornost iz odstavkov 1 in 2 tega člena, ob upoštevanju zlasti narave osebnih varnostnih zaščit plačilnega instrumenta in okoliščin, v katerih je bil izgubljen, ukraden ali odtujen.

4. Plačnik ne nosi nobenih finančnih posledic, ki izhajajo iz uporabe izgubljenega, ukradenega ali odtujenega plačilnega instrumenta, po obvestilu v skladu s členom 56(1)(b), razen če je goljufal.

5. Če ponudnik plačilnih storitev ne zagotovi ustreznih sredstev za obveščanje ob vsakem času o izgubljenem, ukradenem ali odtujenem plačilnem instrumentu, kakor se zahteva na podlagi člena 57(1)(c), plačnik ni odgovoren za finančne posledice, ki izhajajo iz uporabe navedenega plačilnega instrumenta, razen če je goljufal.“

Nacionalno pravo

- 8 Direktiva 2007/64/ES je bila v nacionalno pravo prenesena z ordonnance n° 2009-866 du 15 juillet 2009 relative aux conditions régissant la fourniture de services de paiement et portant création des établissements de paiement (uredba št. 2009-866 z dne 15. julija 2009 o pogojih za opravljanje plačilnih storitev in o ustanovitvi plačilnih institucij), s katero so bili med drugim uvedeni členi L. 133-17, L. 133-18, L. 133-19 in L. 133-24 monetarnega in finančnega zakonika, v katerih so prevzete določbe členov 56, 58, 60 in 61 Direktive.
- 9 Člen L. 133-17(I) monetarnega in finančnega zakonika v različici, ki izhaja iz te uredbe, določa, da „[k]o uporabnik plačilnih storitev ugotovi, da so bili njegov plačilni instrument ali z njim povezani podatki izgubljeni, ukradeni, odtujeni ali zlorabljeni, o tem brez nepotrebnega odlašanja za namene blokiranja instrumenta obvesti ponudnika ali subjekt, ki ga ta ponudnik navede“.
- 10 Člen L. 133-18 tega zakonika določa:
- „V primeru neodobrene plačilne transakcije, na katero uporabnik opozori pod pogoji iz člena L. 133- 24, plačnikov ponudnik plačilnih storitev plačniku takoj povrne znesek neodobrene plačilne transakcije in po potrebi vzpostavi tako stanje bremenjenega plačilnega računa, kakršno bi bilo, če neodobrena plačilna transakcija ne bi bila izvršena.
- Plačnik in njegov ponudnik plačilnih storitev lahko pogodbeno določita dodatno nadomestilo.“
- 11 Člen L. 133-19 istega zakonika določa:
- „I. – V primeru neodobrene plačilne transakcije, ki je posledica izgube ali kraje plačilnega instrumenta, plačnik pred obvestitvijo iz člena L. 133-17 krije izgube v zvezi z uporabo tega instrumenta do največ 150 EUR.
- Vendar odgovornost plačnika ne nastane v primeru neodobrene plačilne transakcije, izvršene brez uporabe osebne varnostne zaščite.
- II. – Odgovornost plačnika ne nastane, če je bila neodobrena plačilna transakcija izvršena, ker so bili plačilni instrument ali z njim povezani podatki odtujeni brez plačnikove vednosti.
- Prav tako ne nastane v primeru ponareditve plačilnega instrumenta, če je bil plačnikov instrument ob izvršitvi neodobrene plačilne transakcije v njegovi posesti.
- III. – Če ponudnik plačilnih storitev ne zagotovi ustreznih sredstev, ki omogočajo obveščanje iz člena L. 133-17 za namene blokiranja plačilnega instrumenta, plačnik ne nosi nobene finančne posledice, razen če je ravnal goljufovo.

IV. – Plačnik krije vse izgube v zvezi z neodobrenimi plačilnimi transakcijami, če te izgube nastanejo zaradi plačnikovega goljufivega ravnanja ali če plačnik naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil obveznosti iz členov L. 133-16 in L. 133-17.“

- 12 Nazadnje, člen L. 133-24 navedenega zakonika določa:

„Uporabnik plačilnih storitev takoj, najpozneje pa v 13 mesecih od datuma bremenitve, sicer nastopi prekluzija, svojega ponudnika plačilnih storitev opozori na neodobreno ali nepravilno izvršeno plačilno transakcijo, razen če mu ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo v skladu s poglavjem IV naslova I knjige III.

Razen v primerih, v katerih je uporabnik fizična oseba, ki deluje za neposlovne namene, se stranki lahko odločita za odstopanje od določb tega člena.“

Preizkus kasacijskih razlogov

Prvi del drugega kasacijskega razloga

Besedilo kasacijskega razloga

- 13 Oseba IL glede drugostopenjske sodbe izraža očitek, da je v njej navedeno, da družbi Veracash ni treba naložiti, naj ji vrne zlato v količini 794,513 grama oziroma ji v nasprotnem primeru plača vrednost v eurih, in da so v njej zavrjeni vsi njeni drugi zahtevki, medtem ko „uporabnik plačilnih storitev takoj, najpozneje pa v 13 mesecih od datuma bremenitve, sicer nastopi prekluzija, svojega ponudnika plačilnih storitev opozori na neodobreno ali nepravilno izvršeno plačilno transakcijo, razen če mu ponudnik plačilnih storitev informacij o tej plačilni transakciji ni posredoval ali jih ni dal na voljo [...] (ni prevedeno); je v obravnavanem primeru cour d’appel [(višje sodišče)] presodilo, da se oseba IL ne more sklicevati na določbe člena L. 133-18 monetarnega in finančnega zakonika, ker mora uporabnik plačilnih storitev ponudnika ‚brez nepotrebnega odlašanja‘ in ‚takoj‘ obvestiti o neodobreni plačilni transakciji in ker oseba IL ni dokazala, da je izpolnila to obveznost, saj je družbi Veracash obrazec z ugovorom poslala 23. maja 2017, skoraj dva meseca po prvem izpodbijanem dvigu, čeprav ima uporabnik bančne kartice za to obvestitev na voljo 13 mesecev od datuma bremenitve; je cour d’appel [(višje sodišče)] s to odločitvijo kršilo člen L. 133-24 monetarnega in finančnega zakonika v različici pred sprejetjem ordonnance n° 2017-1252 du 9 août 2017 [(uredba št. 2017-1252 z dne 9. avgusta 2017)]“.

Odgovor Cour de cassation (kasacijsko sodišče)

Dopustnost kasacijskega razloga

- 14 [...] (ni prevedeno)

- 15 [...] (ni prevedeno)
- 16 Kasacijski razlog je [...] (ni prevedeno) dopusten.

Utemeljenost kasacijskega razloga

- 17 Rešitev spora je odvisna od vprašanja, ali ponudnik plačilnih storitev lahko zavrne povračilo zneska neodobrene transakcije, kadar je plačnik, čeprav ga je o tej transakciji obvestil v 13 mesecih od datuma bremenitve, to storil pozno, ne da bi bila ta pozna obvestitev naklepna ali posledica njegove velike malomarnosti.
- 18 [Oseba IL], vlagateljica kasacijske pritožbe, primarno trdi, da ima uporabnik plačilne storitve na voljo 13 mesecev od datuma bremenitve, da opozori na transakcijo.
- 19 Družba Veracash, nasprotna stranka, odgovarja, da je zakonodajalec v členu L. 133-24 monetarnega in finančnega zakonika uporabniku naložil, da mora takoj opozoriti na neodobreno transakcijo, hkrati pa je določil 13-mesečni rok, ker je nameraval določiti dvojni rok, in da je 13-mesečni rok skrajni rok. Dodaja, da je glede na vložke skladno s sistematiko te določbe zahtevati, da se uporabnik storitve, ko opazi nepravilnost, takoj odzove in o nepravilnosti obvesti svojega ponudnika.
- 20 Določbe monetarnega in finančnega zakonika, ki se uporabljajo v sporih, je treba razlagati v skladu s členi Direktive 2007/64/ES, ki so preneseni s temi določbami.
- 21 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) ugotavlja, da je na podlagi jezikovne razlage člena 58 Direktive 2007/64/ES, kot je presodilo cour d'appel (višje sodišče), mogoče šteti, da ima ponudnik plačilne storitve pravico zavrniti povračilo zneska neodobrene plačilne transakcije zgolj zato, ker ga je uporabnik plačilne storitve o njej obvestil pozno, čeprav je to storil v 13-mesečnem roku. Poudarja, da je taka razlaga podprta z uvodno izjavo 31 te direktive, v kateri je navedeno, prvič, da „[p]onudnik plačilnih storitev zagotovi uporabniku plačilnih storitev popravek le, če ta ponudnika plačilnih storitev obvesti takoj, ko ugotovi, da je prišlo do neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, ki so vzrok za terjatev“, in drugič, da bi moral za to, „[d]a bi zmanjšali tveganje in olajšali posledice neodobrenih ali nepravilno izvršenih plačilnih transakcij, [...] uporabnik plačilnih storitev ponudnika plačilnih storitev čim prej obvestiti o morebitnem izpodbijanju domnevno neodobrenih ali nepravilno izvedenih plačilnih transakcij [...]. Če je uporabnik plačilnih storitev poslal takšno obvestilo v predpisanem roku, bi moral imeti možnost, da takšne zahteve uveljavi v rokih, predpisanih v nacionalni zakonodaji.“
- 22 Vendar se taka razlaga zdi težko združljiva s členom 61(2) Direktive 2007/64/ES, ki določa, da plačnik krije vse izgube v zvezi z neodobrenimi plačilnimi transakcijami oziroma, z drugimi besedami, da mu je pravica do povračila odvzeta, le če, med drugim, naklepno ali iz velike malomarnosti ni izpolnil ene ali več svojih obveznosti iz člena 56 te direktive, med katerimi je obveznost, da brez

nepotrebnega odlašanja obvesti ponudnika plačilnih storitev, da je bil plačilni instrument izgubljen, ukraden, odtujen ali zlorabljen. Če namreč plačnikovemu ponudniku plačilnih storitev nikakor ni treba povrniti zneska neodobrene plačilne transakcije, o kateri ga je plačnik obvestil pozno, postane nepomembno, ali je ta pozna obvestitev naklepna oziroma posledica velike malomarnosti.

- 23 Ko je Sodišče Evropske unije v sodbi z dne 2. septembra 2021, CRCAM (C-337/20, točka 36), podalo razlago člena 58 Direktive 2007/64/ES, je presodilo, da „uporabnik, ki svojega ponudnika plačilnih storitev ni obvestil o neodobreni transakciji v trinajstih mesecih od bremenitve, ne more uveljavljati odgovornosti tega ponudnika, niti na podlagi splošnega prava, in zato ne more dobiti povračila te neodobrene transakcije“, vendar se ni izreklo o posledicah plačnikovega nespoštovanja obveznosti, da brez nepotrebne odlašanja obvesti ponudnika plačilnih storitev, da je ugotovil neodobreno plačilno transakcijo.
- 24 Čeprav Cour de cassation (kasacijsko sodišče) razume interes, ki obstaja za spodbujanje plačnika k skrbnosti za to, da obvesti svojega ponudnika plačilnih storitev, se mu glede na člen 61(2) Direktive 2007/64/ES zdi, da zakonodajalec Unije ni želel sankcionirati vsakega poznega ukrepanja, ne glede na to, kakšne so okoliščine, s popolnim odvzemom plačnikove pravice do povračila. Nagiba se k razlaganju te direktive tako, da – razen v primeru goljufivega ravnanja plačnika in v primeru obvestitve po izteku 13-mesečnega roka – dejstvo, da plačnik svojega ponudnika plačilnih storitev pozno obvesti, da je bil njegov plačilni instrument izgubljen, ukraden, odtujen ali zlorabljen, ne vpliva na njegovo pravico do povračila izgub v zvezi neodobrenimi transakcijami, ki jih obvestitev brez nepotrebne odlašanja ne bi mogla preprečiti, in da se plačniku pravica do povračila lahko odvzame le za izgube v zvezi z neodobrenimi transakcijami, ki bi se jim bilo z obvestitvijo brez nepotrebne odlašanja mogoče izogniti, pod pogojem, da je pozna obvestitev naklepna ali posledica njegove velike malomarnosti.
- 25 Vseeno pa natančna razlaga členov 56, 58, 60 in 61 Direktive 2007/64/ES ni očitna, zato je treba prekiniti odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložiti vprašanja, navedena v izreku te sodbe.

IZ TEH RAZLOGOV Cour de cassation (kasacijsko sodišče):

ob upoštevanju člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije;

Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje PREDLOŽI ta vprašanja:

„1. Ali je treba člene 56, 58, 60 in 61 Direktive 2007/64/ES z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES razlagati tako, da je plačniku pravica do povračila zneska neodobrene transakcije odvzeta, če je ponudnika plačilnih storitev o neodobreni plačilni transakciji obvestil pozno, čeprav je to storil v 13 mesecih od datuma bremenitve?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je odvzem pravice plačnika do povračila pogojen s tem, da je pozna obvestitev naklepna ali posledica plačnikove velike malomarnosti?

3. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je pravica do povračila plačniku odvzeta za vse neodobrene transakcije ali le za tiste, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, če obvestitev ne bi bila pozna?“

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT